

Borsányi Katinka

Emberi dolog

Mérműk úr, mérműk úr, miért
vágott át, bíztam az emberséges
emberiségben, szántam az autók közt
ugráló békát, miért biggyeszti
az ajkát, mérműk úr, híd alatt,
a patak partján élje világát a varangy,
persze esik, az aszfalt is csuromvíz,
de csalódtam, megérti-e, mérműk úr,
bizalom nélkül hátrafelé gurul
a szekér, szép álarcok mögött kövér
csapdák, magának hazudja a legnagyobbat,
azt hiszi, hogy úr, pedig talán nem is
mérműk.

Nem értem

Hántsuk le, hántsuk le,
fűzfa kérgét hántsuk le,
a szobrászt nem hívták meg
a szoboravatóra, az író sem
a művéről szóló beszélgetésre,
fehér fűzfa barna vére
a sínekre csorog, sikít a váltó,
mozdonyra nincs pénz,
a baktart már nem is úgy hívják,
elnézést a felfordult menetrendért,
pályát javítunk, ma is, és holnap is,
a világ letért a vágányról,
marhavagon és gázolás,
véletlen baleset, sír a fűzfa,
csupa láz, ebből csak három
előadás fut, nincs rá pénz,
nem akarjuk, hogy legyen rá pénz,
világ büszkesége, nem értem,
nem érthetem, fűzfa kérge vagyok.

Sarki fény

Miért féltek ennyire? Még mindig nincs hitetek?
Szedtem a mezőn egy kis majoránát
és cickafarkot, mályvát és lándzsás útifűt, télire
száradnak, a hajónk kezd megtelni vízzel,
egy fehér galamb szállt a vállamra,
nem szól, csendesen ragyogó sarki fény.
És szedek majd sok vörös lóherét,
csak ámulok az izoflavonoidok világán, alig állunk
a lábunkon, a vihar felborítja bárkánk, talán van még
egy szónyi idő, jól válasszuk ki, melyik legyen,
két betűre rövidült ige, alfa és ómega,
a flavonoidok tizenöt szénatomból állnak,
és szeretik egymást, gyűrűket képeznek, körben áll
a sok szardínia, értem, hogy Kaplinski miért
mondta magáról, hogy repülő hal, itt már nincs remény,
a szél nem csitul, combunkig ér a víz,
hajótöröttek leszünk, szánkban szappanbuborék,
az imakönyvek két nemzedék óta a tó fenekére
hajítva, felesleges gyom, a lóherét lekaszálják,
több tejet ad a tehén, az ember már nem tudja kimondani,
abba, csak hörög, torkáig ér a víz,
és a galamb márványszobor, aki rápillant,
megmenekül, visszhang az anyaméhéből, ámen.

Egy fordítás margójára

1

Igen, menekülök. A Himaláját nem lehet büntetlenül megmászni. A déli lejtő a legveszélyesebb. És Oberstdorf is veszélyes, ahogy a madársóska vagy egy érzéki alkony a lócán ülve. Mert minden szóközöd érzéki, és ha valaki zseni, legalább kössön fügefalevelet az ágyékára, könnyen megfázhat, míg másokat eléget. Azóta is kénesen permetez az eső, és az ernyőnk a rács mögé dugva, majd egy kislány megtalálja, a szíve körül meleg lesz, és mézesbödönt rajzol, már sejti, hol van örömeinek fájdalomküszöbe, rab madár, összetéveszti a szárnyalást a szívritmuszavarral, a pokol sem égő csipkebokor, ne hevítsünk gyöngyvirágot, két molekula, ha koccan, egymásba folyhat, harc lenne, alulmaradnék, a központosítást nem mindig értem, persze a matematika is lehet önző markolás a lélekbe, hiába a füstölő és a terített asztal, átlátok magamon, sok díszes túske, csak az én hátamon csorog vér, nem játék, miért kell belehalni a nászba?

2

Hív a nyelv. Megfürödni benne, egy napra füstifecske lenni. A piacon nem adnak gyöngyöző szavakat, hétrét hajlik a lélek, kong vagy rőfög üres szemekkel. Mennék is, tenyeremben frissen szedett galaj, jártam a mezőt, aki dudás akar lenni, táncoljon borotvaélen, énekelje be e siralomvölgy minden zugát, ahol sistereg a levegő, eddig minden próféta megfizetett érte, bátor szeretők, fagyott szíveket kérnek – köszönöm, elég lesz másfél kiló, csak a cuppogó sárba ne ejtsem. Olaszul nem értik, mi az a honvágy, a *patria* valami archaikus szó, könyvmolyoknak fenntartva, és én már az övök vagyok, mondják, negyedszázadnyi levegőt szívtam magamba hegy és tenger között, gyere haza, nevetett piros inged, hív a nyelv, hív a selyemzsinór.

3

Az Ige anyaggá lett, tűzben égett a zománc – akarsz hát szent lenni? Semmihez, senkihez nem tartozó szerető, mindenki kedvese távoli remetelakban, csöndben, lakat alatt, fehér illatú galagonyaruhában – serceg a toll, az Ige most tinta lesz, papírbőr alatt tágulnak az erek, addig kutyák csaholnak, több szólamban, vadul, ne félts, a lélek, ha örül, megrémiszti őket, most rám nézz, hiszel-e a botladozó holdban, hogy néha elgurul, ez is csak a vak falka bűne, leugatják az égről, az Ige megtart, kéken csorog a könyvespolc alá, keresztvíz, a szőnyeg beissza, Csontváry öröködik feletted, ezt talán ő sem akarná, minden csepp szelíd búzavirág, igyon az is, részegüljön, akinek nincs rá pénze, nem hallatszik fel a villamos zaja, a vietnámi étterem is csupa áhítat.